

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

ULUSAL YETERLİLİKLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Aylin RAMANLI
Ayşe Gülçin ERTEKİN
Meslek Standartları Dairesi Başkanlığı

28-29 Haziran 2016
ANKARA

Sunum Planı

UMS'den UY'ye Geçiş

Ulusal Yeterlilik Birimleri

Öğrenme Kazanımları

Başarım Ölçütleri

Kontrol Listeleri

Ölçme ve Değerlendirme

Ulusal Meslek Standartlarından Ulusal Yeterliliklere Geçiş

Ulusal Yeterlilik Nedir?

Ulusal ya da uluslararası standartlara dayanan,

Öğrenme ve ölçme-değerlendirme amaçlı kullanılan,

Bireyin mesleğini başarı ile icra etmesi için gerekli bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip olup olmadığını ölçen ve değerlendiren

teknik dokümanlardır.

Ulusal Yeterlilik Nedir?

Ulusal yeterlilikler adayın;

Neleri yapabilmesi gerektiğini,

Neleri bilmesi ve anlaması gerektiğini

Becerilerini göstermesi gerektiği durumları ve koşulları

açıkça belirtmelidir.

UY'lerde Karşılanması Gereken Şartlar

- Birim, öğrenme kazanımı ve başarı ölçütü bazlı hazırlanarak birim belgelendirmeye imkân vermesi
- Yeterliliğe erişim için gerekli şartların açık bir şekilde tanımlanması
- Yeterliliğin, kapsamını doğru yansıtacak birimlerden, birimlerinde, birimleri doğru yansıtacak öğrenme kazanımlarından oluşması
- Birimlerin ölçme ve değerlendirmesinde kullanılacak doğru, güvenilir ve uygulanabilir yöntemlerin tanımlanması
- Birimin elde edilmesi için gerekli olan başarı şartının tanımlanması

gerekmektedir.

UY Geliştirme Yöntemi

Ulusal/Uluslararası meslek standardında yer alan bilgilerin analiz edilerek görevlerin anlamlı gruplara ayrılması

Gruplara ayrılan görevlerden UY birimlerinin oluşturulması

Adayların neleri sergilemesi gerektiğini ifade eden öğrenme çıktılarının tespiti

Adayların sergilemesi gereken başarının tam olarak tarif edildiği başarımların ölçütlerinin oluşturulması

Başarımların ölçütlerinin nasıl ölçüldüğünü tarif eden kontrol listelerinin belirlenmesi

UMS Bileşenleri

Görevler

- Mesleğin temel alanlarını tanımlar.

İşlemler

- Gözlemlenip ölçülebilir çıktıları olan ve başlangıç ile bitiş noktaları belirli, anlamlı iş birimleridir.

Başarım Ölçütleri

- Mesleğin başarı ile gerçekleştirilmesinde en önemli yönleri ve kritik unsurları belirtir.

Bilgi ve Beceriler

- Çalışanın belirli bir iş alanında performans gösterebilmesi ve problemleri çözebilmesi için gerekli olan bilgi ve becerileri tanımlar.

Tutum ve Davranışlar

- Sergilenmesi gereken hal ve hareketleri tanımlar.

UY Bileşenleri

Birimler

- Bağımsız olarak ölçülebilen, transfer edilebilir yeterlilik bölümüdür.

Öğrenme Kazanımları

- Öğrenme süreci sonunda kişinin kazanmış olduğu bilgi ve becerileri tanımlar.

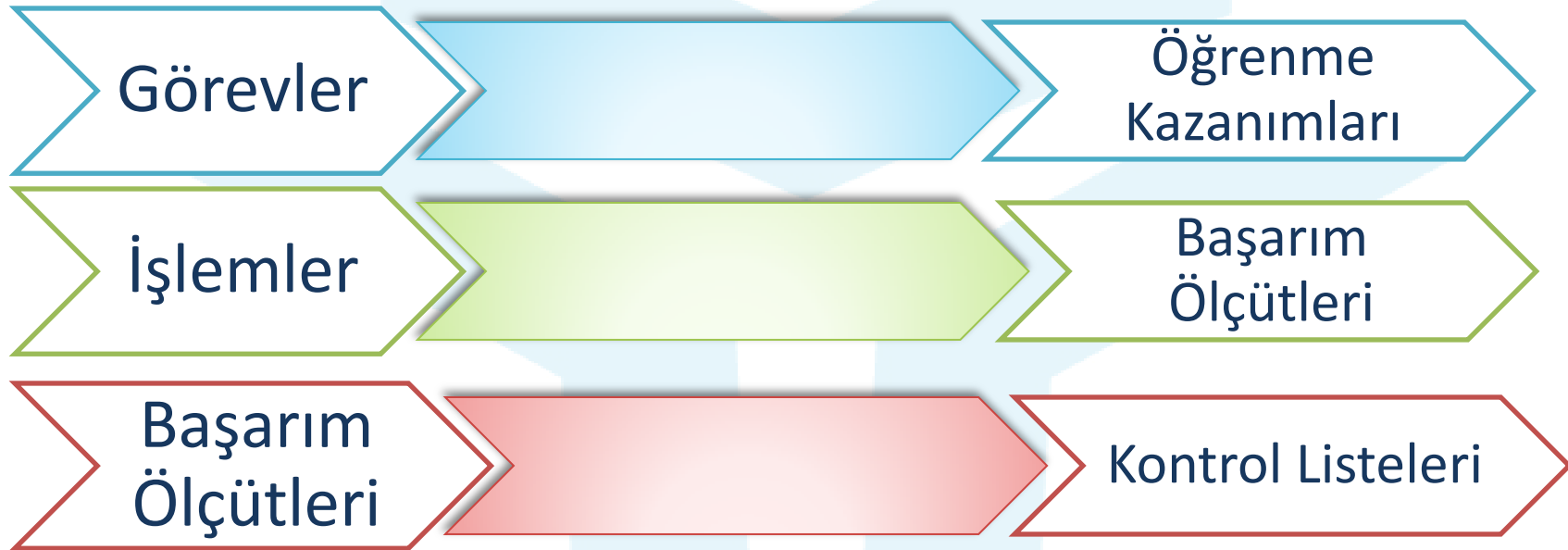
Başarım Ölçütleri

- Sahip olunan bilgi ve becerilerin sergilenmesi için gerekli olan kriterleri tanımlar.

Ölçme ve Değerlendirme

- Teorik Sınav
- Performansa Dayalı Sınav

UMS ve UY'ler Arasındaki İlişki

Kılavuz not 1

Bilgi & Beceriler ve Tutum & Davranışlar
hem Başarım Ölçütleri hem de Ek-2
Kontrol Listelerinde yer alan maddelerin
tanımlanmasına katkıda bulunabilir.

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

Ulusal Yeterlilik Birimleri

Kanun ve Yönetmelikleri

Yeterlilik Birimleri

UMS görevlerinin anlamlı ve ölçülebilir bir şekilde gruplandırılması ile oluşturulur

ZORUNLU BİRİMLER;
mesleğin icra edilebilmesi için kişiler tarafından sergilenmesi gereken zorunlu bilgi, beceri ve yetkinlikler

SEÇMELİ BİRİMLER;
mesleğin farklı kapsamlarda icrasına yönelik birimler

Zorunlu birimlerden herhangi birisine sahip olunmadan adayların belgelendirilmesi mümkün olmamaktadır.

Kılavuz not 2

Öğrenme Kazanımları

Kanun ve Yönetmelikleri

Öğrenme Kazanımları

Adayın ne yapması gerektiğini açıkça belirtir

Karşılık gelen UMS görevlerinden oluşturulur.

Ölçme ve değerlendirilmeye uygun olması gerekir.

Kullanılan fiillerin seçimi önemlidir (Bloom Taksonomi).

Öğrenme Kazanımları

Aşağıda belirtilen fiilleri kullanırken dikkatli olun!

Bilmek

Aday herhangi bir şeyi «bildiğini» nasıl gösterir?

Anlamak

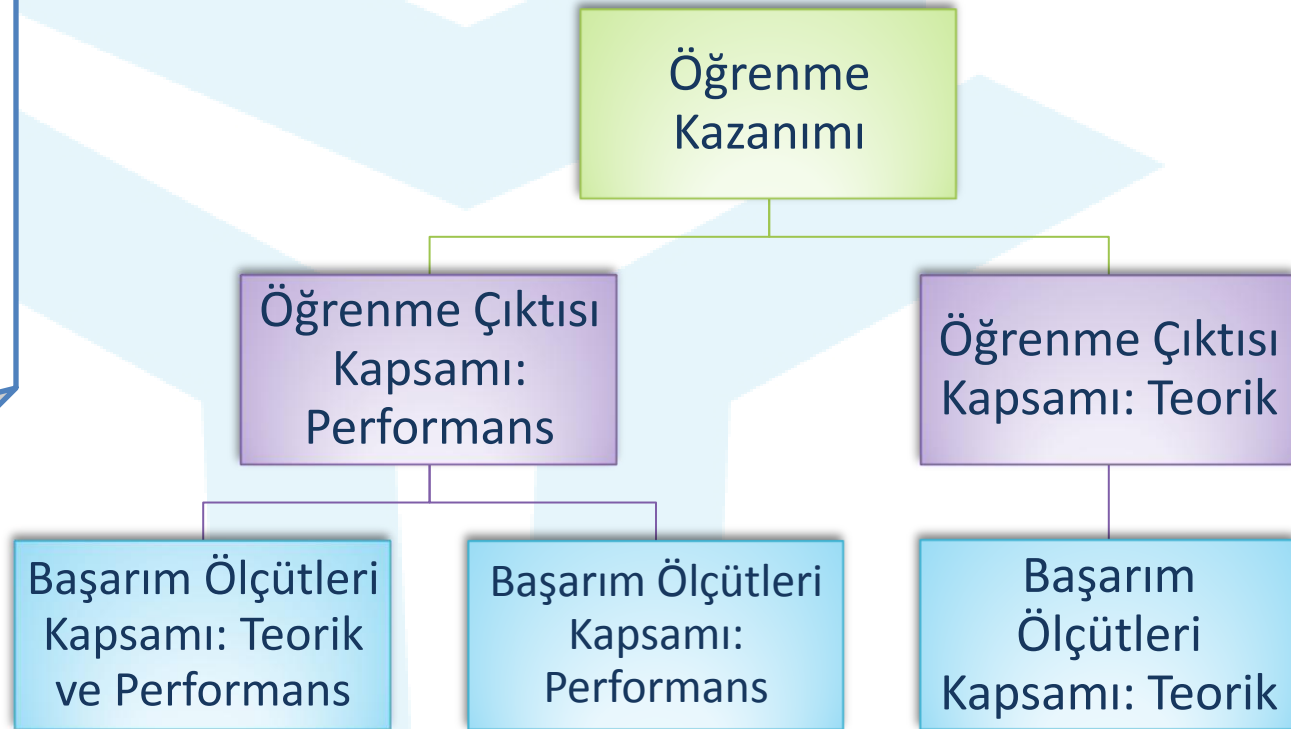
Aday herhangi bir şeyi «anladığını» nasıl gösterir?

Göstermek

Ne gösterildiğine bağlıdır–Bilgi mi Anlayış mı? Anlayış için, «incelemek» veya «değerlendirmek» fiillerini kullanmak daha açık olabilir.

Öğrenme Kazanımları

Bir birimde tanımlanacak öğrenme kazanımı sayısı 2 ile 5 arasında olmalıdır.

Kılavuz not 3

❖ Uygun fiillerin seçiminde “Bloom Taksonomi” kullanılabilir.

Bloom Taksonomi – Örnek Fiiller

Yaratma: Oluşturur, yeniden yazar, organize eder, tasarlar...

Değerlendirme: Değerlendirir, eleştirir, yargıya varır, öneride bulunur...

Analiz etme: Karşılaştırır, tartışır, düzenler, sonuç çıkarır , ilişkilendirir...

Uygulama: Uygular, hesaplar, hazırlar, çözer...

Anlama: Açıklar, sonuç çıkarır, yorumlar, ayırt eder...

Hatırlama: Sıralar, listeler, sınıflar, tanımlar, gösterir...

MYK
MESLEKİ YETERLİK
KURUMU

Başarım Ölçütleri

Kanun ve Yönetmelikleri

Başarım Ölçütleri

- Adaydan karşılaması beklenen başarı standartlarını ifade eder.

- Adayın, öğrenme kazanımlarında neler yapması gerektiği ile ilgili detaylı bilgileri sunar.

- UMS işlemine bir başarı standardı eklenmesiyle UY başarıım ölçütü oluşturulur

- Doğrudan, öğrenme kazanımı ile ilgili olmalıdır (genellikle 3-6 adet).

Öğrenme Kazanımları

Kılavuz not 4

❖ Uygun fiillerin seçiminde “Bloom Taksonomi” kullanılabilir.

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

Kontrol Listeleri

Kanun ve Yönetmelikler

Kontrol Listelerinin Hazırlanması

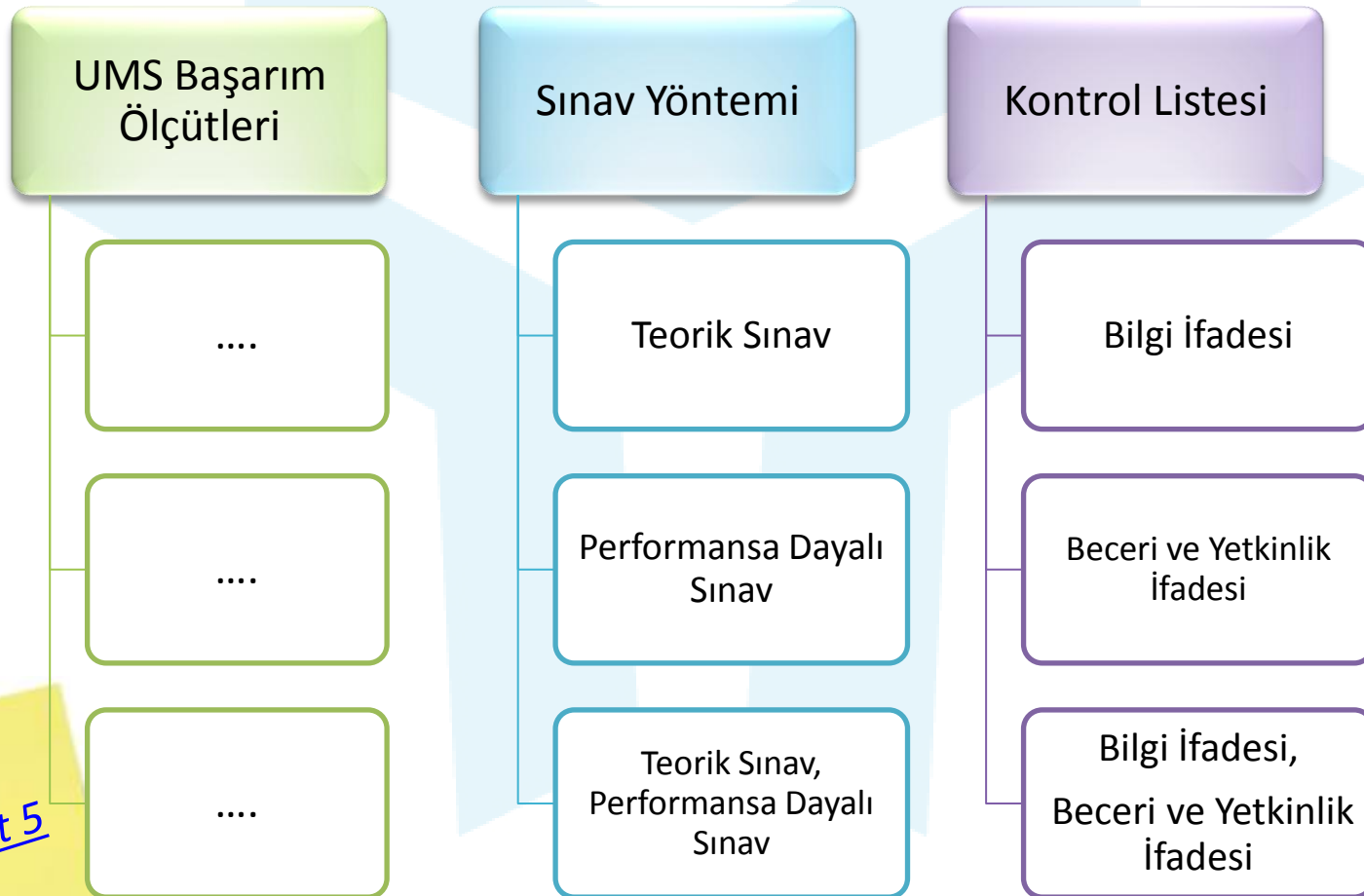
“Bilgi, Beceri ve Yetkinlik”

UMS başarıml ölçütlerinden faydalanılması

UMS başarıml ölçütleri teorik sınavla mı performansa dayalı sınavla mı ya da her ikisi ile mi ölçülmeli?

Bilgi ifadesi ve/veya beceri ve yetkinlik ifadesi yazılırken kullanılacak uygun fiilin belirlenmesi

Kontrol Listelerinin Hazırlanması

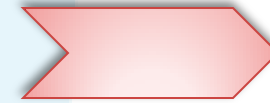
Kılavuz not 5

Ölçme ve Değerlendirme

Kararlılık

Ölçme ve Değerlendirme

Bütün değerlendirmelerde güvenilirlik esastır;

Olmalıdır!!!

Geçerli Ölçme ve Değerlendirme

- ✓ Teoriye dayalı ölçme ve değerlendirme **Bilgileri**;
- ✓ Performansa dayalı ölçme ve değerlendirme **Becerileri ve Yetkinlikleri** ölçmek ve değerlendirmek için kullanılmalıdır.

Uygulanabilir Ölçme ve Değerlendirme

Pratik ölçme ve değerlendirmelerin etkin ve etkili bir şekilde yapılabilmesi için:

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme bölümünün hazırlanması

- Birim kontrol listelerinin geliştirilmesi
- Adayların bir birimi elde etmek için neleri hangi standarda göre yapmaları gerektiği
- Adayların başardıklarını kanıtlamak için hangi kanıtların gerekli olduğunun açık, tam ve anlaşılır şekilde tanımlanması
- Teorik Sınav - Bilgi Kontrol Listesi
- Performansa Dayalı Sınav - Beceri ve Yetkinlik Kontrol Listesi

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme bölümünün hazırlanması

TEORİK SINAV

Soru
Sayısı

Süre

Başarı
Puanı

Bilgi kontrol listesinde yer alan her adımı ölçebilecek bir sınav yöntemi tanımlanmalıdır.

ÖNEMLİ UYARI

Sadece çoktan seçmeli sınava odaklanılmamalı, mülakat, açık uçlu sorular, boşluk doldurma soruları, eşleştirme soruları, doğru-yanlış testleri, vaka temelli değerlendirmeler vb. yöntemlerden de faydalanılmalıdır.

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme bölümünün hazırlanması
Performans Sınavı

Süreç/sonuç odaklı ölçme-değerlendirme

Sürelerde gerçek iş koşullarının dikkate alınması

Kritik adımların tamamından başarılı olunması

Beceri ve yetkinlik kontrol listesinde yer alan her adımı ölçebilecek bir sınav yöntemi tanımlanmalıdır.

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve değerlendirme bölümünün hazırlanması Performans Sınavı

Sınav koşulları (Gerçek iş ortamı, simülasyon, ışıklandırma, nem vb.)

Performansa dayalı kanıtlar; değerlendirici gözlemleri-kontrol listeleri, adayın sınav esnasında ürettiği ürünler, portfolyo dosyası vb.

Değerlendirici Ölçütlerinin Belirlenmesi

Değerlendirici ölçütleri belirlenirken;

Değerlendirici Ölçütlerinin Belirlenmesi

Değerlendirici ölçütleri yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarında görev alan

İÇ DOĞRULAYICILARI

BELGELENDİRME KARAR VERİCİLERİNİ

etkilediğinden dikkatli belirlenmelidir.

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

Teşekkürler...

Ziyabey Caddesi 1420. Sokak No:12 Kat:3

Balgat-Çankaya/ANKARA

Tel: +90 312 428 72 08

Fax: +90 312 428 72 07